

Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Milieueffectrapportage Oostpolder

Verantwoording

Titel: Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau
Onderwerp: Milieueffectrapportage Oostpolder
Projectnummer: 51005190
Klant: Provincie Groningen
Referentienummer: NL22-648800269-24349
Versie: D1

Datum: 18-05-2022

Auteur: Mariska Everts
E-mailadres: mariska.everts@sweco.nl

Gecontroleerd door: Martin Haan
Paraaf gecontroleerd:

Vrijgegeven door: Tim Verver
Paraaf vrijgegeven:

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Projectprocedure Omgevingswet	6
1.3	Milieueffectrapportage	7
1.3.1	Verplichting milieueffectrapportage	7
1.3.2	Procedure milieueffectrapportage	8
1.4	Doel Notitie Reikwijdte en Detailniveau	9
1.5	Leeswijzer	9
2.	Probleemstelling, doelstelling, beleidskader en randvoorwaarden	10
2.1	Probleemstelling	10
2.2	Opgave: ontwikkeling Oostpolder	10
2.3	Beleidskader	11
2.3.1	Nationaal beleid	11
2.3.2	Provinciaal beleid	12
2.3.3	Regionaal beleid	12
2.3.4	Gemeentelijk beleid	13
3.	Voorgenomen activiteit en alternatieven	14
3.1	Locatiekeuze	14
3.2	Voorgenomen activiteit	15
3.3	Inrichtingsvarianten	16
3.4	Cumulatie met overige projecten	18
4.	Referentiesituatie	19
4.1	Huidige situatie	19
4.1.1	Bodem	20
4.1.2	Water	21
4.1.3	Natuur	21
4.1.4	Landschap en cultuurhistorie	22
4.1.5	Verkeer	22
4.1.6	Woon- en leefmilieu	23
4.1.7	Externe veiligheid	23
4.2	Autonome ontwikkeling	24
5.	Reikwijdte en detailniveau	26
5.1	Aanpak van het onderzoek	26
5.2	Reikwijdte	26
5.3	Detailniveau	27
5.3.1	Beoordelingskader	27

5.3.2	Effectbeoordeling en maatregelen	29
6.	De procedure.....	31
6.1	Procedurestappen	31
6.2	Te raadplegen instanties	32
6.3	Reacties.....	33

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De provincie Groningen en gemeente Het Hogeland hebben in hun beleid opgenomen dat zij zich willen inzetten voor de versterking van de regionale economie en de werkgelegenheid. Op basis hiervan willen de provincie en de gemeente de Oostpolder te ontwikkelen tot een bedrijventerrein. De Oostpolder betreft een gebied van 600 hectare ten zuiden van de Eemshaven (zie figuur 1.1).

Figuur 1.1 | Ligging plangebied Oostpolder

De provincie Groningen en de gemeente Het Hogeland hebben samen in een eerste verkenningsfase de inpasbaarheid van nieuwe ontwikkelingen onderzocht. Er blijkt voldoende marktpotentie specifiek voor het Eemshavengebied te zijn en de ontwikkeling lijkt (onder voorwaarden) inpasbaar in het gebied.

1.2 Projectprocedure Omgevingswet

Ten behoeve van deze gebiedsontwikkeling is de provincie voornemens in een open planproces een Masterplan Oostpolder op te stellen. Het Masterplan zou vervolgens juridisch planologisch worden vertaald in een Provinciaal inpassingsplan (PIP). De fase van planvorming en planuitwerking voor de Oostpolder is niet voor 1 januari 2023 afgerond. Om die reden wordt dan ook uitgegaan van de procedures en instrumenten die onder de Omgevingswet van toepassing zijn. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet vervalt het instrument provinciaal inpassingsplan (PIP). Daarvoor komt het Projectbesluit in de plaats. Het projectbesluit kent een eigen projectprocedure. Voor de planontwikkeling van Oostpolder wordt deze projectprocedure doorlopen.

De projectprocedure kent de volgende stappen:

Figuur 1.2 | Stappen projectprocedure

De projectprocedure start met de publicatie van de ‘Kennisgeving voornemen’ (1) en de ‘Kennisgeving participatie’ (2). In deze twee kennisgevingen beschrijft het bevoegd gezag de opgave voor de fysieke leefomgeving en de verkenning die hiervoor wordt uitgevoerd. Ook wordt ingegaan op de te doorlopen stappen van de projectprocedure en op de mogelijkheden voor participatie in deze procedure. Beide kennisgevingen worden tegelijk met deze NRD gepubliceerd.

De volgende stap is het uitvoeren van de ‘verkenning’ (3). De verkenning geeft inzicht in de aard, de omvang en de mogelijke effecten op de leefomgeving en mogelijke oplossingen voor de opgave. Hieronder vallen mogelijk ook oplossingen die door anderen zijn aangedragen. Op basis van de resultaten van de verkenning wordt de ‘voorkeursbeslissing’ (4) genomen. Dit is een politiek-bestuurlijk besluit waartegen geen beroep open staat. Wel geldt bij een voorkeursbeslissing een motiveringsplicht: het bevoegd gezag geeft in de motivering aan hoe andere partijen bij het besluit betrokken zijn en wat de resultaten daarvan zijn. Voor de Oostpolder wordt een Masterplan opgesteld, dit Masterplan zal ook de voorkeursbeslissing uit de projectprocedure bevatten

De voorkeursbeslissing wordt vervolgens vertaald in het projectbesluit (5). Dit besluit maakt het mogelijk om de gebiedsontwikkeling uit te voeren. Tegen het projectbesluit staat wel beroep open.

Bevoegd gezag projectprocedure voor het projectbesluit

Gedeputeerde Staten is het bevoegde gezag voor de projectprocedure voor het projectbesluit. Dit betekent dat Gedeputeerde Staten bevoegd is om beslissingen te nemen in de projectprocedure voor de Oostpolder. Dit gebeurt in goede afstemming met Provinciale Staten en het college van burgemeester en wethouders en de raad van de gemeente Het Hogeland.

1.3 Milieueffectrapportage

1.3.1 Verplichting milieueffectrapportage

Omgevingswet

Voor projecten die in bijlage V van het Omgevingsbesluit staan moet een milieueffectrapport (MER) worden opgesteld of een m.e.r.-beoordeling worden uitgevoerd. Plannen die het kader vormen voor projecten in bijlage V zijn plan-m.e.r. plichtig. De voorkeursbeslissing uit de projectprocedure wordt gezien als een dergelijke kaderstellend plan. De volgende categorieën uit bijlage V van het Omgevingsbesluit zijn relevant voor Oostpolder:

- Plannen (waaronder voorkeursbeslissingen) voor het aanleggen, wijzigen of uitbreiden van een industrieterrein zijn plan-m.e.r.-plichtig. Besluiten (zoals het projectbesluit) zijn m.e.r. beoordelingsplichtig. Dit is bij Oostpolder aan de orde (categorie J10).
- Plannen voor de vestiging van project-m.e.r. plichtige of m.e.r. beoordelingsplichtige bedrijven (als genoemd in bijlage V) zijn plan-m.e.r.-plichtig. Dit kan bij Oostpolder aan de orde zijn, een voorbeeld is categorie D8 (autofabrieken).

Mogelijk zal er vanwege de mogelijke effecten op omliggende Natura 2000-gebieden, waaronder de Waddenzee, een passende beoordeling uitgevoerd moeten worden. Als er voor de voorkeursbeslissing een passende beoordeling nodig is, ontstaat er voor de voorkeursbeslissing ook een plan-m.e.r.-plicht.

Huidige wetgeving

Omdat de Omgevingswet op dit moment nog niet geldt, worden ook de m.e.r. plichten in de huidige regelgeving weergegeven. In de huidige regelgeving zijn de m.e.r. verplichtingen geregeld in bijlage C en D bij het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.).

Op grond van het Besluit m.e.r. geldt het volgende voor de Oostpolder:

- Plannen en besluiten voor een industrieterrein groter dan 75 ha ook plan-m.e.r. plichtig (plan) dan wel m.e.r. beoordelingsplichtig (besluit). Dit is bij Oostpolder aan de orde (categorie D11.3).
- Plannen voor de vestiging van project-m.e.r. plichtige of m.e.r. beoordelingsplichtige bedrijven (als genoemd in bijlage C of D) zijn plan-m.e.r.-plichtig. Dit kan bij Oostpolder aan de orde zijn, een voorbeeld is categorie D 32.5 (autofabrieken).
- Plannen voor ontgronding van meer dan 12,5 ha zijn plan-m.e.r. plichtig, besluiten voor ontgrondingen van meer dan 12,5 ha zijn m.e.r. beoordelingsplichtig en besluiten voor ontgrondingen van meer dan 25 ha zijn project-m.e.r. plichtig. Een ontgronding groter dan 12,5 resp. 25 ha kan bij Oostpolder aan de orde zijn, bijvoorbeeld bij het graven van nieuwe waterpartijen (categorie C16.1 resp. D16.1).

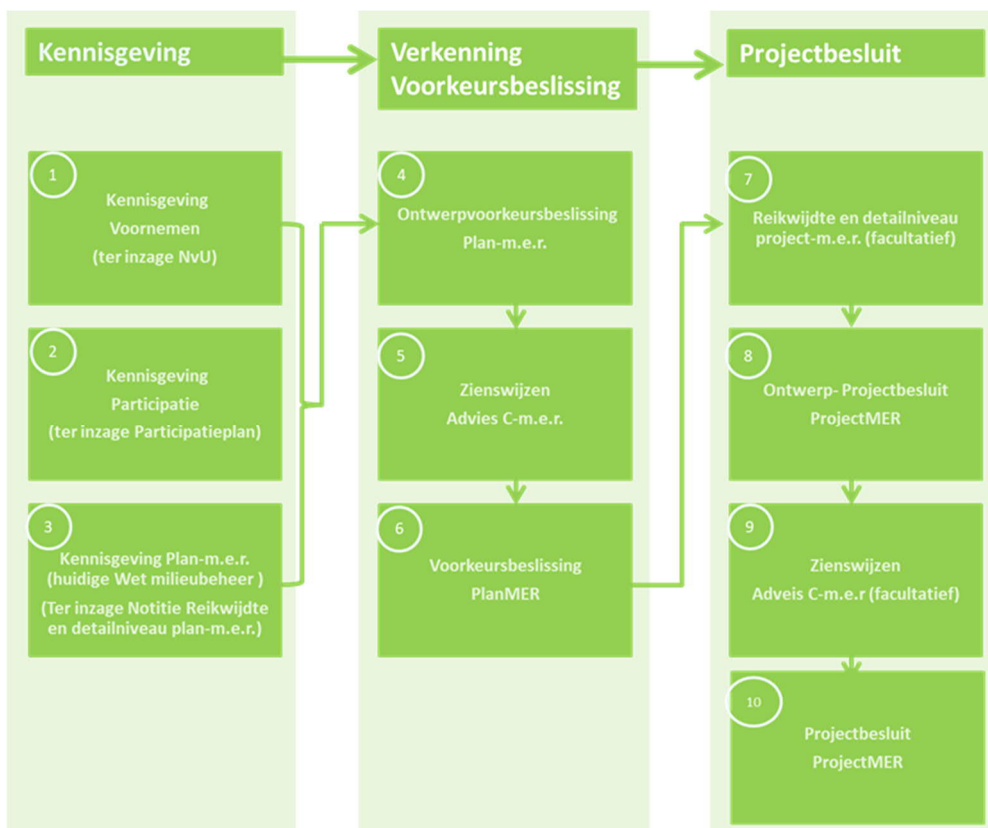
Ook in de huidige wetgeving ontstaat er een plan-m.e.r.-plicht voor plannen waarvoor een passende beoordeling nodig is. Ook dit kan bij Oostpolder aan de orde zijn.

Initiatiefnemers en bevoegd gezag

Initiatiefnemers voor de m.e.r. procedure zijn de provincie Groningen en de gemeente Het Hogeland. Bevoegd gezag voor de m.e.r.-procedure zijn Gedeputeerde Staten van Groningen.

1.3.2 Procedure milieueffectrapportage

De m.e.r. procedure voor de Voorkeursbeslissing zal voldoen aan zowel de huidige wetgeving als aan de Omgevingswet. De m.e.r.-procedure is gekoppeld aan de stappen van de projectprocedure. In onderstaande figuur worden alle procedurestappen weergegeven.

Figuur 1.3 | Stappen projectprocedure inclusief m.e.r.

De plan-m.e.r.-procedure voor de voorkeursbeslissing is vermeld in stap 3, 4, 5 en 6. In deze stappen wordt de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld en gepubliceerd voor zienswijzen en advisering door bestuursorganen en de commissie m.e.r. Vervolgens wordt het Plan-MER opgesteld en samen met de ontwerp-voorkeursbeslissing ter inzage gelegd voor zienswijzen en advisering door de commissie m.e.r. Deze stappen worden uitgebreider toegelicht in hoofdstuk 6.

Combinatie plan-/project-m.e.r.

Het bevoegd gezag gaat er vanuit dat voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder ook een project-milieueffectrapportage nodig zal zijn. Deze project-milieueffectrapportage zal dan gekoppeld zijn aan het ontwerp-projectbesluit. Het project-MER zal de milieueffecten beschrijven van wat het ontwerp-projectbesluit mogelijk maakt.

De inhoud van de voorkeursbeslissing komt mogelijk al in belangrijke mate overeen met de inhoud van het ontwerp-projectbesluit. Als dat het geval is, geeft het bevoegd gezag er de voorkeur aan het MER te laten gelden als gecombineerd plan- en project-MER. Reikwijdte en detailniveau voor het project-MER komen dan overeen met Reikwijdte en detailniveau voor dit het plan-MER.

1.4 Doel Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Voordat gestart wordt met het opstellen van een MER moet kennis worden gegeven van het voornemen om een MER op te stellen en wordt deze notitie ter inzage gelegd. Deze notitie is weliswaar vormvrij, maar dient voldoende informatie te bevatten zodat de adviseurs en belanghebbenden redelijkerwijs begrijpen wat de inhoud en de opzet van het op te stellen MER gaat worden. De afbakening van het onderzoek - ofwel het bepalen van de reikwijdte en het detailniveau van het onderzoek - is belangrijk voor het opstellen van het MER.

De **reikwijdte** heeft betrekking op welke alternatieven en/of varianten en welke milieuaspecten onderzocht gaan worden in het MER. In deze voorliggende notitie is dan ook onder andere beschreven naar welke alternatieven en varianten in het MER onderzoek wordt gedaan. Ook heeft de reikwijdte betrekking op het onderzoeksgebied.

Tevens geeft de notitie inzicht in het beoordelingskader en de wijze van beoordelen (kwantitatief of kwalitatief) dat wordt gehanteerd bij het beoordelen van de effecten van de kansrijke alternatieven. Dit betreft het **detailniveau** van het onderzoek: hoe uitgebreid en op welke manier worden de verschillende milieuaspecten onderzocht.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn probleemstelling, doelstelling, beleidskader en randvoorwaarden voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder beschreven. Vanuit deze kaders wordt vervolgens in hoofdstuk 3 ingegaan op de voorgenomen activiteit voor Oostpolder en de in het MER te onderzoeken alternatieven en varianten. In hoofdstuk 4 is een beknopte beschrijving van huidige situatie en autonome ontwikkeling opgenomen. In hoofdstuk 5 tenslotte wordt ingegaan op reikwijdte en detailniveau van het milieuonderzoek dat in het kader van het MER zal worden uitgevoerd.

2. Probleemstelling, doelstelling, beleidskader en randvoorwaarden

2.1 Probleemstelling

Gebrek aan ontwikkelingsruimte

Zoals in de inleiding is aangegeven is de beschikbaarheid van grote kavels in Groningen beperkt, alleen in de Eemshaven en op Oosterhorn is nog ruimte, met dien verstande dat hier de uitgeefbare kavels verspreid liggen. Voor grote bedrijven zijn nauwelijks aaneengesloten kavels van 50 hectare of meer beschikbaar, die ook nog voldoen aan de andere vestigingsplaatseisen van deze bedrijven. Het steeds ontwikkelen van afzonderlijke plots duurt voor de concrete leads te lang en gaat ook voorbij aan het belang van een zorgvuldig proces, gericht op goede ruimtelijke inpassing.

Afnemende werkgelegenheid conventionele energie

In de sectoren die specifiek gericht zijn op conventionele energiebronnen (zoals de aardgaswinning) neemt de werkgelegenheid af (bron: CBS, 2020). Dit heeft ook impact op de werkgelegenheid in de provincie Groningen.

2.2 Opgave: ontwikkeling Oostpolder

Om bovengenoemde problemen het hoofd te bieden willen de provincie Groningen en de gemeente Het Hogeland nieuwe ruimte voor bedrijvigheid en werkgelegenheid bieden in het plangebied van de Oostpolder.

De opgave van provincie en gemeente voor de Oostpolder wordt als volgt gedefinieerd: ***“Het ontwikkelen van het plangebied Oostpolder tot een goed ingepast bedrijventerrein voor met name grootschalige bedrijven, met de bijbehorende groen-blauwe zones en infrastructuur.”***

(De term “opgave” staat centraal in de projectprocedure uit de Omgevingswet en wordt daarom ook hier gehanteerd. “Opgave” wordt hier gebruikt in de betekenis van (project)doelstelling).

2.3 Beleidskader

In de volgende subparagrafen wordt achtereenvolgens ingegaan op nationaal, provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid voor ruimtelijke ordening en bedrijventerreinen. In het MER zal dit beleidskader waar nodig worden aangevuld.

2.3.1 Nationaal beleid

Beleidskader	Belangrijkste randvoorwaarde / uitgangspunt	Relevantie voor Oostpolder
Nationaal beleid		
Nationale Omgevingsvisie	De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is de Rijksbrede visie op de fysieke leefomgeving. In de visie komt naar voren dat Nederland voor grote uitdagingen staat die van invloed zijn op de fysieke leefomgeving. De NOVI brengt de langetermijnvisie van het Rijk in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Die komen samen in vier prioriteiten: <ul style="list-style-type: none"> • ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie; • duurzaam economisch groeipotentieel; • sterke en gezonde steden en regio's; • toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied. 	Met de ontwikkeling bij Oostpolder wil de gemeente inspelen op een duurzame economische ontwikkeling, aansluitend op een reeds bestaand belangrijk economisch gebied in het noorden van Groningen. De ontwikkeling draagt bij aan de energietransitie, duurzaam economisch groeipotentieel en sterke regio.
Besluit ruimtelijke ordening (Bro)	Op grond van het Bro moet voor een ruimtelijk plan dat voorziet in uitbreiding van stedelijke functies de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' worden toegepast.	Ten behoeve van het bedrijventerrein Oostpolder zal een ladderonderbouwing worden opgesteld.
Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)	Het Barro is gericht op de doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Het Barro bevat een beschermingsregime voor landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten in het binnen- en buitendijkse Waddengebied.	Het plan voor de Oostpolder zal worden getoetst op eventuele invloeden op de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van het Waddengebied
Vorbereidingsbesluit hyperscale datacenters (2022)	Als hyperscale datacenter beschouwt het Rijk een datacenter waarvan de omvang meer dan 10 ha betreft en het elektrisch vermogen 70 megawatt of meer bedraagt. Het voorbereidingsbesluit geldt voor het hele land, met uitzondering van de gemeenten Hollands Kroon en Het Hogeland. Deze locaties zijn in de Nationale Omgevingsvisie al aangewezen als voorkeursgebieden	Bij het opstellen van nieuw Rijksbeleid voor hyperscale datacenters zullen lopende initiatieven in de gemeenten Hollands Kroon en Het Hogeland worden meegewogen

	voor de vestiging van hyperscale datacenters.	
--	---	--

2.3.2 Provinciaal beleid

Beleidskader	Belangrijkste randvoorwaarde / uitgangspunt	Relevantie voor Oostpolder
Provinciaal beleid		
Omgevingsvisie Groningen 2021 (geconsolideerde versie 2021-02-03)	In dit document is het beleid voor milieu, verkeer en vervoer, water en ruimtelijke ordening, energie en economie beschreven. De provincie hecht veel waarde aan het bewaren van de karakteristieken van de provincie Groningen, zoals gevarieerde landschappen, stilte en duisternis. Naast bescherming van de kernkwaliteiten in delen van de provincie, wordt in andere gebieden veel ruimte geboden aan economische ontwikkeling. De provincie streeft naar zuinig ruimtegebruik, behoud van kwaliteit, het combineren en stapelen van functies en het tegengaan van verrommeling van het landschap.	<u>Kaart ruimte</u> : Het plandeel ter plaatse van de Oostpolder is aangeduid als buitengebied en concentratiegebied grootschalige windenergie. <u>Kaart landschap</u> : Het plandeel wordt aangeduid als 'herkenbare verkaveling' en valt daarnaast binnen het 'wierdenlandschap en waddengebied'.
Regionale Structuurvisie Eemsmond-Delfzijl 2017	De Structuurvisie is een uitwerking van de Omgevingsvisie provincie Groningen 2016-2020. In de Structuurvisie zijn de volgende belangen meegenomen in de afweging: 1. Ruimte voor duurzame energie, 2. Aantrekkelijk vestigingsklimaat (bedrijven), 3. Tegen gaan van milieuhinder, 4. Waterveiligheid, 5. Het vergroten van de biodiversiteit, 6. Het beschermen van het landschap en cultureel erfgoed, 7. Aantrekkelijk vestigingsklimaat (recreatie en toerisme).	Het plangebied voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder maakt onderdeel uit van het plangebied van de Structuurvisie. De Oostpolder is in de Structuurvisie nu aangeduid als windpark.

2.3.3 Regionaal beleid

Beleidskader	Belangrijkste randvoorwaarde / uitgangspunt	Relevantie voor Oostpolder
Regionaal beleid		
Ontwikkelingsvisie Eemsdelta 2030 (2013)	De Ontwikkelingsvisie Eemsdelta is opgesteld door samenwerking van de vier voormalige gemeenten Delfzijl, Eemsmond, Appingedam en Loppersum en de provincie Groningen. De ontwikkelingsvisie is gemaakt voor de periode tot 2030. Het doel van de ontwikkelingsvisie is	Eén van de doelen voor 2030 is Eemshaven te ontwikkelen tot Energyport en datahub voor Noordwest-Europa. De uitbreiding van de Eemshaven wordt daarnaast genoemd ter bevordering van de economische dynamiek.

	het aanjagen van ontwikkelingen en functies in de regio en het sturen en ordenen hiervan.	
Bedrijventerreinvisie Eemsdelta 2015-2035 (2015)	Doel van deze visie is inzichtelijk maken in hoeverre het bestaande aanbod aan bedrijventerrein in de Eemsdelta de toekomstige vraag in de periode 2015-2035 kan faciliteren in kwalitatieve en kwantitatieve zin. In de visie (met een verwijzing naar de Ontwikkelingsvisie Eemsdelta 2030) aangegeven dat het gebied ten zuiden van de Eemshaven is gereserveerd voor een uitbreiding van de Eemshaven.	De ontwikkeling van een bedrijventerrein in de Oostpolder voorziet in de uitbreiding zoals genoemd in de Bedrijventerreinvisie. Bovendien zorgt deze ontwikkeling dat bedrijvigheid zoveel mogelijk geclusterd wordt bij de Eemshaven.

2.3.4 Gemeentelijk beleid

Beleidskader	Belangrijkste randvoorwaarde / uitgangspunt	Relevantie voor Oostpolder
Gemeentelijk beleid		
Toekomstvisie Ruimte Het Hogeland (2017)	Deze toekomstvisie is opgemaakt na fusie van de gemeente Bedum, De Marne, Winsum en Eemmond. De visie geeft kaders voor de vormgeving van de gemeente op het gebied van wonen, werken, duurzaamheid en leefbaarheid. Van belang in de nieuwe gemeente is de versterking van de economie. Daarnaast moet de leefomgeving en infrastructuur op orde zijn en moet er een gunstig ondernemersklimaat worden gecreëerd.	In de visie wordt de Eemshaven aangehaald als economische kernzone met onder meer industriële bedrijvigheid, offshorebedrijven en energiecentrales – het is een potentie van (inter)nationaal niveau. De gemeente wil de positie van de Eemshaven als motor voor werkgelegenheid verder uitbouwen.
Bedrijventerreinvisie Gemeente Het Hogeland 2021 - 2035	Doel van deze visie is inzichtelijk maken in hoeverre het bestaande aanbod aan bedrijventerreinen in de gemeente de toekomstige vraag in de periode 2021-2035 kan faciliteren in kwantitatieve en kwalitatieve zin. Dit inzicht geeft de betrokken partijen de mogelijkheid hierop te anticiperen.	In de visie is vermeld dat met de ontwikkeling van de Oostpolder wordt geanticipeerd op de vraag naar vestiging van bedrijven met een bovengemiddelde ruimtevraag

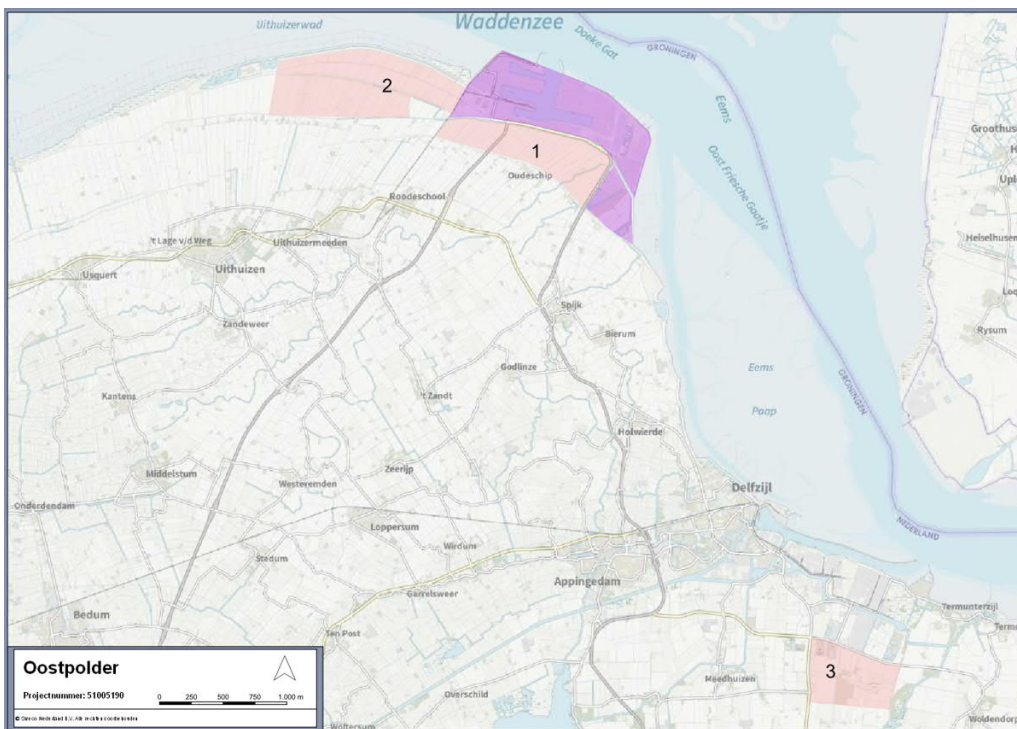
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Locatiekeuze

De initiatiefnemers hebben de locatie Oostpolder op het oog om de gebiedsontwikkeling te realiseren. Om de resultaten te kunnen vergelijken betrekken de initiatiefnemers uit het oogpunt van zorgvuldigheid twee locatiealternatieven in het MER, namelijk Eemshaven-West en Delfzijl-Zuid.

In het MER worden dus drie locatiealternatieven in beschouwing genomen:

- 1) Basisalternatief "Oostpolder".
- 2) Locatie alternatief "Eemshaven-West".
- 3) Locatie alternatief "Delfzijl-Zuid".

Figuur 3.1: Locatiealternatieven

De locaties Eemshaven-West en Delfzijl-Zuid worden onderzocht omdat deze gebieden aan de volgende belangrijke voorwaarden voldoen:

- De opgave moet gerealiseerd kunnen worden binnen het plangebied (grote omvang/kavels).
- Het plangebied moet zoveel mogelijk aansluiten op een bestaand zeehaventerrein.
- De aanwezigheid van voldoende (duurzame) energie in de nabijheid van het plangebied.
- Geen of zeer weinig gevoelige functies (zoals woningen) in het plangebied.
- De mogelijkheden tot meervoudig (dubbel) ruimtegebruik in het plangebied.

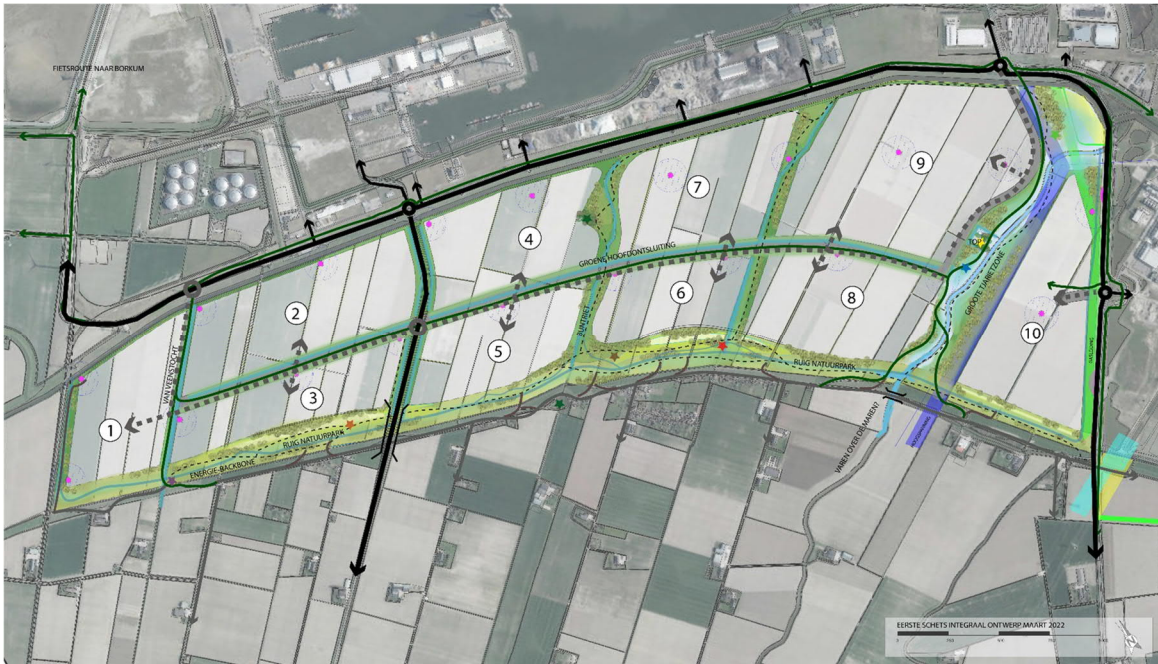
De locatiealternatieven worden getoetst aan de hand van een speciaal voor de locatiealternatieven te ontwikkelen beoordelingskader. Dit beoordelingskader bevat een aantal milieucriteria die relevant zijn voor de locatiekeuze: verkeer, geluid, externe veiligheid, stikstofdepositie, natuur en landschap. In hoofdstuk 5 wordt dit beoordelingskader nader toegelicht.

De provincie Groningen werkt momenteel aan een herziening van de Provinciale Omgevingsvisie. Hierin zal ook de gebiedsontwikkeling Oostpolder aan de orde komen. Voor deze Omgevingsvisie zal ook een MER worden opgesteld. Er zal te zijner tijd inhoudelijke afstemming plaatsvinden tussen het MER voor de Voorkeursbeslissing Oostpolder en het MER voor de Provinciale Omgevingsvisie.

3.2 Voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit is het ontwikkelen van een bedrijventerrein in de Oostpolder. Gezien de omvang en impact van deze gebiedsontwikkeling doorlopen provincie en gemeente een **open planproces**, dat is gericht op goede ruimtelijke inpassing en begrip en draagvlak bij de direct betrokkenen en omwonenden. De bewoners van Oudeschip en de overige kernen zijn de eerste, direct betrokkenen, die een actieve rol krijgen in de planvorming. Inmiddels heeft een aantal bijeenkomsten met bewoners, stakeholders en vakspecialisten plaatsgevonden.

Er is een eerste schets gemaakt voor het “Groen-blauwe raamwerk” voor de gebiedsontwikkeling. Dit raamwerk is in onderstaande afbeelding weergegeven. Belangrijke elementen in dit raamwerk zijn een ‘bufferzone’ aan de zuidzijde waarmee afstand wordt gecreëerd tot de woonfuncties ten zuiden van de Oostpolder. Daarnaast worden drie parallel lopende watergangen (Grote Tjariet, Buntriet en een daar tussenin gelegen watergang) ingebed in een groenblauwe zone. In het midden van het plangebied is een centrale as opgenomen. Hier is ruimte voor de hoofdontsluiting voor het wegverkeer. De centrale as heeft een ruime maat en biedt tevens ruimte voor een vrijliggend fietspad, kabels en leidingen en waterberging. Binnen het raamwerk ontstaat dan ruimte voor vestiging van bedrijven (in afbeelding indicatief aangeduid met 1 t/m 10).

Figuur 3.2 Eerste schets Groen-blauwe raamwerk

Voor de ontwikkeling van de Oostpolder zijn ruimtelijke kwaliteit en versterking van de biodiversiteit belangrijk. Voor ruimtelijke kwaliteit is een 'Ruimtelijk kwaliteitskader' opgesteld. Voor biodiversiteit is een 'Inspiratiedocument biodiversiteit' opgesteld (zie www.digitalediggelschip.nl).

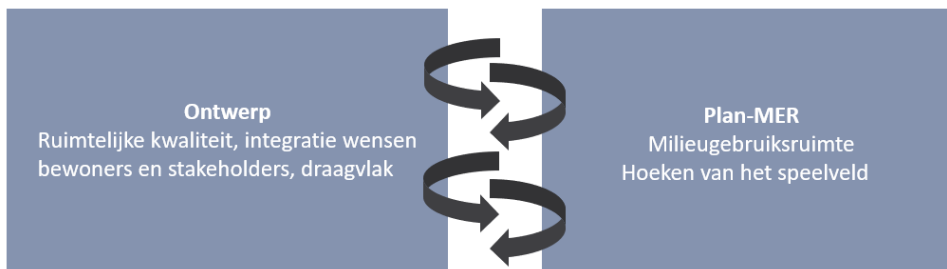
Het open planproces zal worden voortgezet en uiteindelijk resulteren in een 'Masterplan' waarin de belangrijkste elementen van de gebiedsontwikkeling worden opgenomen.

3.3 Inrichtingsvarianten

In het kader van het Plan-MER zal worden gekeken of er binnen de voorgenomen activiteit zoals beschreven in par. 3.2 /inrichtingsvarianten mogelijk zijn en of die varianten leiden tot onderscheidende milieueffecten.

Voor de inrichtingsvarianten wordt een werkwijze gevolgd die aansluit bij de werkwijze in eerdere MER's voor de Eemdelta (Eemshaven, Eemshaven Zuidoost en Oosterhorn). In deze werkwijze wordt voor de inrichtingsvarianten eerst in stap 1 de 'milieugebruiksruimte' in beeld gebracht. Vervolgens worden in stap 2 voor enkele cruciale milieuthema's de relevante 'hoeken van het speelveld' verkend. Deze stappen worden hieronder nader toegelicht. Voor de MER-inrichtingsvarianten wordt het groen-blauwe raamwerk uit par. 3.2 als vaststaand kader beschouwd. De MER-inrichtingsvarianten concentreren zich op de mogelijke milieuhinder, en niet op de ruimtelijke inpassing. Voor de ruimtelijke inpassing worden in het MER wel randvoorwaarden beschreven waaraan voldaan moet worden bij de nadere uitwerking van het voorkeursalternatief. In de onderstaande schema is dit gevisualiseerd.

Stap 1: Milieugebruiksruimte

In de eerdere MER's voor de Eemsdelta is sterk geredeneerd vanuit de "milieugebruiksruimte" die er beschikbaar is. Met de milieugebruiksruimte wordt bedoeld dat er vanuit bepaalde maximaal aanvaardbare milieubelasting in de omgeving van de Oostpolder wordt "teruggerekend" hoeveel milieuhinder een bedrijventerrein mag veroorzaken. Deze werkwijze wordt gevolgd omdat provincie en gemeente het essentieel vinden de omgeving te beschermen tegen een te grote mate van milieuhinder. Daarnaast biedt deze werkwijze de mogelijkheid om milieueffecten in beeld te brengen zonder dat precies bekend hoeft te zijn welke bedrijfstypen er in de Oostpolder gevestigd zullen worden.

Welke milieubelasting aanvaardbaar wordt geacht is uitgebreid beschreven in de Structuurvisie Eemsmond-Delfzijl uit 2017. De milieusituatie in de Eemsdelta wordt gemonitord zodat er een actueel beeld is van de milieusituatie. In het Plan-MER zal voor de Oostpolder voor alle relevante milieuaspecten (zoals geluid, luchtkwaliteit, geur en externe veiligheid) worden geduid welke milieugebruiksruimte beschikbaar is, en welke invloed dit heeft op de in de Oostpolder te ontwikkelen bedrijvigheid.

De milieugebruiksruimte die beschikbaar is kan vervolgens op verschillende manieren worden ingezet. Voor milieuthema's waar de beschikbare milieugebruiksruimte belangrijke knelpunten of dilemma's kan opleveren wordt in stap 2 een nadere analyse uitgevoerd.

Stap 2: Hoeken van het speelveld

In deze stap wordt voor enkele milieuthema's een nadere analyse uitgevoerd. Op dit moment worden er vanuit gegaan dat een dergelijke nadere analyse alleen relevant is voor de thema's geluid, externe veiligheid en Natura 2000/stikstofdepositie. Voor deze 3 thema's geldt dat de optredende effecten sterk sturend kunnen zijn voor de inhoud van de voorkeursbeslissing. Dit wordt hieronder per thema toegelicht.

- Geluid: In en rondom de Eemshaven is een groot aantal geluidbronnen aanwezig (industrie, windturbines, verkeer). Naast wettelijke normen voor de verschillende bronnen formuleert de Structuurvisie Eemsmond-Delfzijl ook een beleidsmatige norm van 65 dB L_{cum}. Uit vooronderzoeken naar voor Oostpolder beschikbare geluidruimte blijkt dat deze ruimte beperkt is.¹ Een nadere analyse (in stap 2) kan waardevolle inzichten bieden in de keuzes die er over deze geluidruimte gemaakt kunnen worden.
- Omgevingsveiligheid: In en rondom de Oostpolder zijn diverse bestaande risicobronnen aanwezig, zoals windturbines en transportroutes voor gevaarlijke stoffen.

¹ Zie onderzoeken naar de geluidruimte op www.digitalediggelschip.nl

Voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder wordt de vestiging van bedrijven die met risicovolle stoffen werken (zoals productie van waterstof) niet op voorhand uitgesloten. Een nadere analyse (in stap 2) biedt inzicht in de keuzes die eventueel gemaakt kunnen worden.

- **Natura 2000/stikstofdepositie:** Op enige afstand van de Oostpolder ligt het Natura 2000-gebied Waddenzee, op grote afstand van de Oostpolder liggen stikstofgevoelige habitats in diverse Natura 2000-gebieden. Effecten op Natura 2000 kunnen inhoudelijk en juridisch complex zijn, en daardoor invloed hebben op de gebiedsontwikkeling. Een nadere analyse (in stap 2) biedt inzicht in de keuzes die eventueel gemaakt kunnen worden.

Voor geluid, externe veiligheid en Natura 2000/stikstofdepositie zal in het Plan-MER onderzoek worden uitgevoerd naar de relevante 'hoekpunten' (uitersten) voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder.

Thema	Hoek 1: maximale benutting gebruiksruijme	Hoek 2: minder dan maximale benutting
Geluid	Voldoen aan alle wettelijke en beleidsmatige normen	Idem, maar waar mogelijk niet tot aan de norm opvullen om betere milieusituatie te bereiken
Omgevings-veiligheid	Voldoen aan alle wettelijke en beleidsmatige normen	Idem, maar waar mogelijk niet tot aan de norm opvullen om betere milieusituatie te bereiken
Natuur/stikstofdepositie	Voldoen aan alle wettelijke en beleidsmatige normen	Idem, maar waar mogelijk niet tot aan de norm opvullen om betere milieusituatie te bereiken

3.4 Cumulatie met overige projecten

In de Structuurvisie Eemsmoond-Delfzijl wordt nadrukkelijk ook ingegaan op cumulatie van effecten. In het Plan-MER zullen we ingaan op de milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de inrichtingsvarianten (par. 3.2 en 3.3). Deze effecten worden dan 'opgeteld' bij de effecten die in de autonome ontwikkeling al plaatsvinden.

Rondom de Eemshaven spelen ook projecten die noch in de autonome ontwikkeling noch in het project Oostpolder vallen. Wij nemen in het Plan-MER een kwalitatieve beschouwing op over de milieueffecten in de situatie waarin naast het project ook nog deze 'overige projecten' worden uitgevoerd. Deze brede cumulatieve analyse geeft de omgeving een completer beeld van de mogelijke toekomstige milieusituatie. Dit is van belang voor de bestuurlijke afweging ten aanzien van de Oostpolder.

Een voorbeeld van een mogelijk relevant 'overig project' is het "Programma aansluiting wind op zee - Eemshaven (PAWOZ-Eemshaven)". Dit programma onderzoekt de mogelijkheden voor toekomstige kabel- en leidingroutes vanaf de Noordzee naar Eemshaven;

De relevante 'overige projecten' zullen in het Plan-MER worden geïnventariseerd.

4. Referentiesituatie

In de m.e.r.-systematiek is het belangrijk om de zogenoemde referentiesituatie te bepalen. Dit is de situatie ten opzichte waarvan de milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de inrichtingsvarianten uit hoofdstuk 3 worden beoordeeld. De referentiesituatie bestaat uit de huidige situatie en autonome ontwikkelingen. Autonome ontwikkelingen zijn ontwikkelingen die zich voordoen ongeacht of het planvoornemen wordt uitgevoerd. In de volgende paragrafen wordt kort ingegaan op zowel de huidige situatie (§ 4.1) als autonome ontwikkelingen (§ 4.2). In het op te stellen MER zullen de huidige situatie en autonome ontwikkelingen uitgebreider worden beschreven.

4.1 Huidige situatie

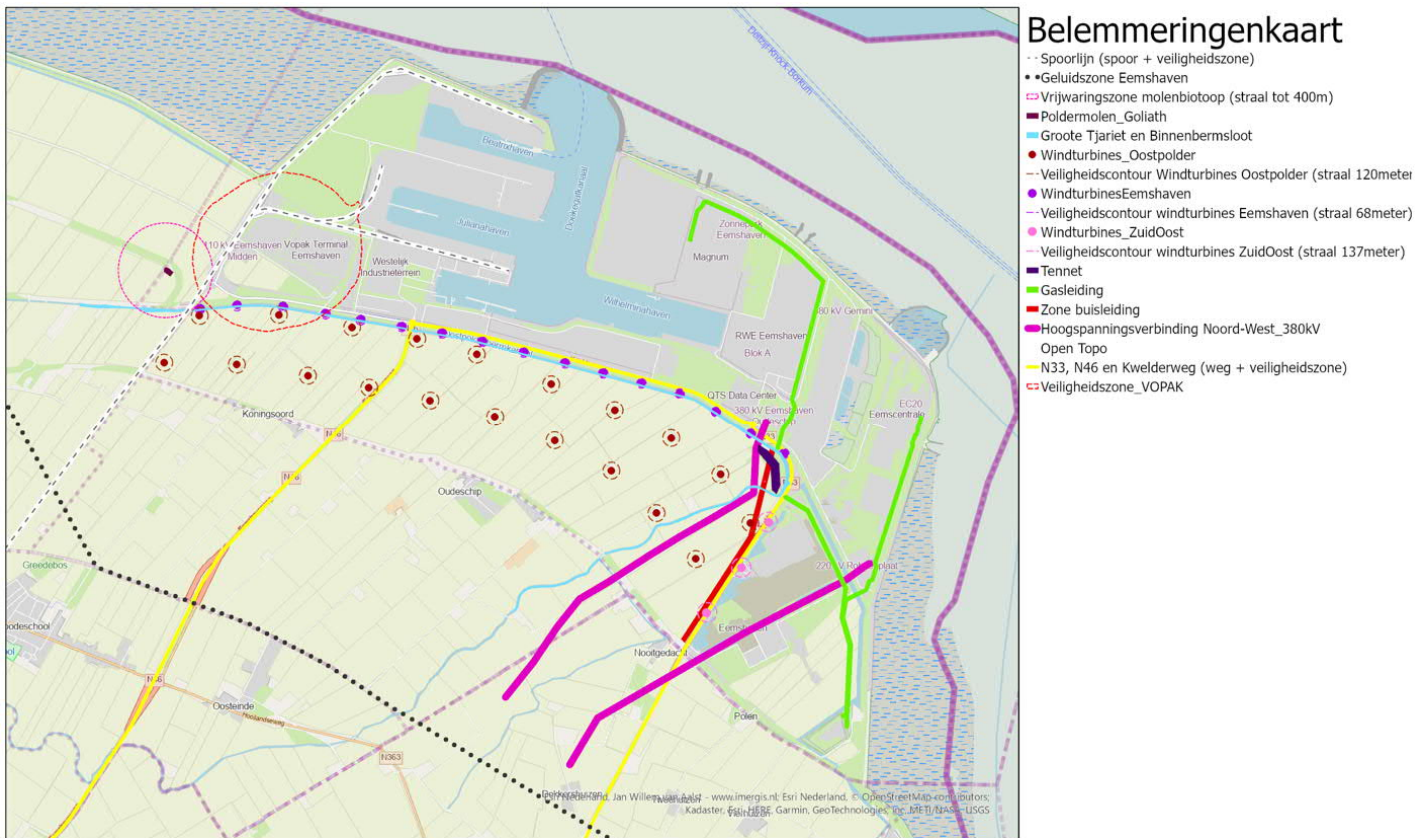
Het plangebied Oostpolder sluit aan de noordzijde aan op bedrijventerrein Eemshaven en wordt begrensd door de spoorlijn (westzijde), de dijk en lintbebouwing van Oudeschip en de buurtschappen Koningsoord en Nooitgedacht (zuidzijde) en de N33 (oostzijde). Het plangebied wordt in het westen doorsneden door de provinciale weg N46 en in het oosten door de waterloop Groote Tjariet. Het gebied heeft een kenmerkende noordoost-zuidwest georiënteerde verkaveling. Zie figuur 4.1.

Figuur 4.1 | Ligging plangebied

De Oostpolder kent een overwegend agrarisch gebruik.

Waddenwind en Innogy realiseren momenteel een windpark met 21 windmolens voor een opwekking van circa 100 MW binnen en rond het plangebied. In 2017 is hiervoor een omgevingsvergunning verleend. Een deel van de oostzijde van het plangebied valt binnen het rijksinpassingsplan NoordWest 380 kV en maakt de nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding Eemshaven-Vierverlaten mogelijk. Op deze gronden mag niet worden gebouwd. De gronden aan de oostzijde (tegen de N33 aan) zijn in de (nabije) toekomst mogelijk in beeld voor een buizenzone tussen de Eemshaven en de Oosterhornhaven (Delfzijl). Rond de Grote Tjariet moet natuurcompensatie plaatsvinden. In figuur 4.2 is de begrenzing en zijn de ruimteclaims die in de Oostpolder aanwezig zijn voor andere functies weergegeven.

Figuur 4.2 | Ruimteclaims

4.1.1 Bodem

De hoogte van het maaiveld in de Oostpolder varieert van circa NAP + 0,5 m tot circa NAP + 2,30 m. Het plangebied is zeer vlak, waardoor er weinig variatie is in maaiveldhoogte. Het talud van de provinciale weg die het plangebied doorkruist, de N46, ligt op circa NAP + 5,2 m.

Het gebied omvat drie verschillende bodemsoorten. Het noordelijk deel omvat vooral kalkhoudende vlakvaaggronden (Sn13A). Het centrale deel lopend van oost naar west omvat kalkrijke poldervaaggronden met lichte zavel (Mn15A) en het zuidelijk deel omvat een combinatie van kalkrijke poldervaaggronden met zware zavel (Mn25A) en kalkrijke poldervaaggrond met lichte klei (Mn35A).

4.1.2 Water

Het project Oostpolder ligt in het beheergebied van de Waterschap Noorderzijlvest. Volgens de legger van het waterschap lopen er verschillende primaire wateren door het gebied heen. In het oosten loopt de Grote Tjariet en in het midden en westen lopen twee naamloze watergangen. Ook de Binnenbermsloot die het plangebied afbakent in het noorden wordt op de legger aangeduid als primaire watergang. Zowel de Binnenbermsloot als de Grote Tjariet kennen vanuit de Kaderrichtlijn Water een beoordeling van de ecologische kwaliteit. De ecologische waterkwaliteit van de Binnenbermsloot is 'matig' en die van de Grote Tjariet 'ontoereikend'.

Ten noorden van Oostpolder loopt de zeedijk, welke circa 8 m hoog is (geel in afbeelding). De vrijwaringszone aan weerszijden van deze dijk (lichtblauw in afbeelding) raakt het plangebied niet. De kans dat de Oostpolder overstroomt is klein. Er geldt hier volgens de klimaateffectatlas een plaatsgebonden overstromingskans van 1/3.000 – 1/30.000 per jaar.

Figuur 4.3 | Uitsnede Legger Waterschap Noorderzijlvest

4.1.3 Natuur

Natura 2000

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In deze Natura 2000-gebieden worden bepaalde dieren, planten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit (soortenrijkdom) te behouden. Het plangebied zelf maakt geen onderdeel uit van Natura-2000 gebied. Wel ligt het Natura 2000-gebied "Waddenzee" nabij het plangebied voor de Oostpolder. Het gedeelte van dit Natura 2000 gebied dat grenst aan de kust is aangemerkt als Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebied (groen in figuur 4.4). Het deel van het Natura 2000-gebied ten noorden daarvan is alleen aangemerkt als Vogelrichtlijngebied (blauw in figuur 4.4). Op grotere afstand liggen ook andere Natura 2000-gebieden in Nederland en Duitsland.

Figuur 4.4 Natura 2000-gebied Waddenzee nabij Eemshaven (bron <https://www.natura2000.nl/gebieden/groningen>)

Overige beschermde gebieden

De Waddenzee wordt ook aangeduid als Natuurnetwerk Nederland (NNN). Er is geen sprake van ruimtebeslag op NNN, aangezien ook dit gebied op een afstand van 1 km van het plangebied ligt.

4.1.4 Landschap en cultuurhistorie

Landschappelijke structuren

Het gebied maakt onderdeel uit van het landschapstype 'Dijkenlandschap' en kent een grote openheid. In het plangebied is de historische verkavelingsstructuur, een strokenverkaveling, nog zeer herkenbaar. De Grootte Tjariet is ook een zeer bepalende landschappelijke structuur welke volgens de kwaliteitsgids Groningen wordt getypeerd als 'karakteristiek water'. Het plangebied wordt in het noorden en zuiden omkaderd door landschappelijk waardevolle oude dijken. Ten zuiden van het plangebied is langs de Dijkweg veel structuurbepalende bebouwing aanwezig.

Cultuurhistorische waarden en monumenten

Aan de Dijkweg 2 in het plangebied bevindt zich een agrarisch erf met karakteristieke bebouwing. In het plangebied liggen geen gebouwde monumenten. Buiten de Oostpolder, op ongeveer 400 vanaf de westelijke grens van het plangebied ligt een cluster van drie rijksmonumenten liggen bij elkaar. Het betreft hier de molen 'Goliath', een uitwateringssluiss en een waterschapshuis/sluisswachterswoning.

Archeologie

In of rond het plangebied zijn geen archeologische waarden aanwezig volgens de Archeologische monumentenkaart (2014). Volgens de Indicatieve kaart archeologische waarden (IKAW) kent het plangebied een lage trefkans.

4.1.5 Verkeer

Er lopen twee hoofdwegen naar de Eemshaven, deze passeren de Oostpolder. De N46 verbindt de Eemshaven met de stad Groningen. De N33 verbindt de Eemshaven met Appingedam, Veendam en Assen. Ten zuiden van het plangebied loopt de Dijkweg, welke de gehuchten Koningsoord, Oudeschip en Nooitgedacht ten zuiden van het plangebied met elkaar verbindt.

De Klaas Wiersumweg verbindt de Dijkweg met de Kwelderweg. Dit is de enige doorgaande lokale weg die (noord-zuid) door het plangebied loopt.

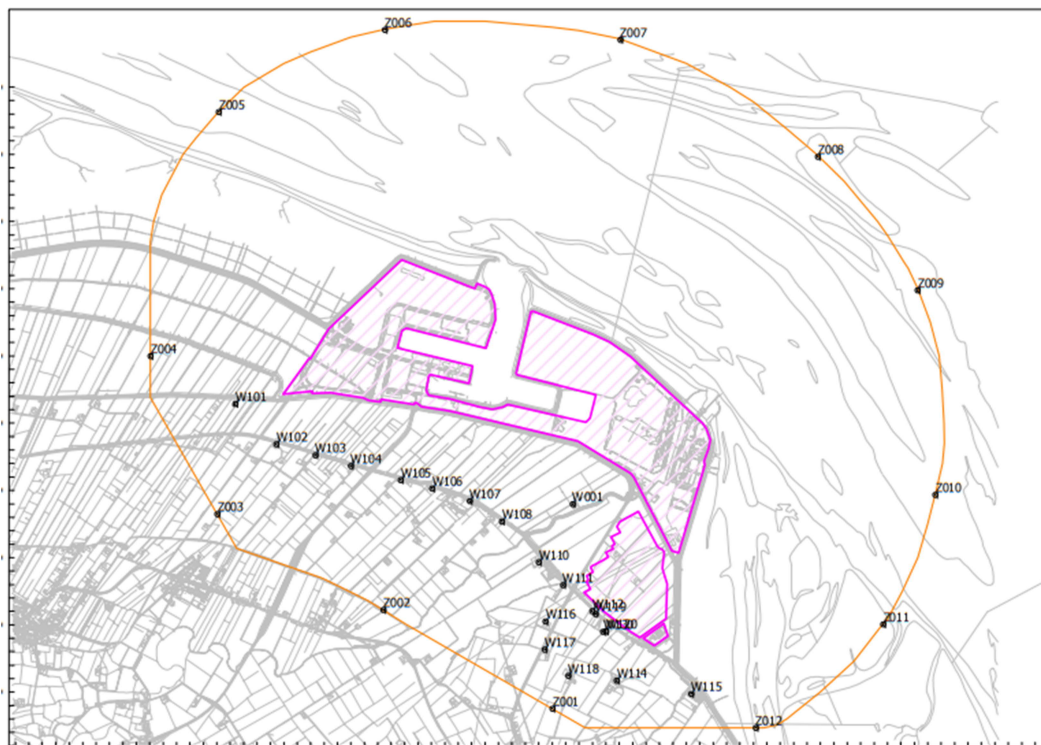
De spoorlijn ten westen van het plangebied verbindt de Eemshaven per trein met Groningen.

4.1.6 Woon- en leefmilieu

In het plangebied liggen twee erven met bebouwing (Dijkweg 2 en Dijkweg 14). Ten zuiden van de Oostpolder liggen langs de Dijkweg drie gehuchten met meerdere woningen en boerderijen: Koningsoord, Oudeschip en Nooitgedacht.

Deze gehuchten worden van de Oostpolder afgeschermd middels een ca 5 meter hoge dijk. Hierdoor is de Oostpolder met de daarachter gelegen Eemshaven niet zichtbaar vanaf de Dijkweg.

Rondom de Eemshaven en Eemshaven Zuidoost is een 'zone industrielawaai' vastgesteld. Op de grens van deze zone mag de geluidbelasting als gevolg van de genoemde bedrijventerreinen niet hoger zijn dan 50 dB(A). De geluidszone reikt ook over een gebied ten zuiden van Oudeschip en de buurtschappen aan de Dijkweg. De nagenoeg rechte lijn aan de zuidzijde betreft de Greedeweg ten noorden van Roodeschool/Oosteinde.

Figuur 4.5: Bestaande zone industrielawaai Eemshaven en Eemshaven Zuidoost (geel) met beoordelingspunten

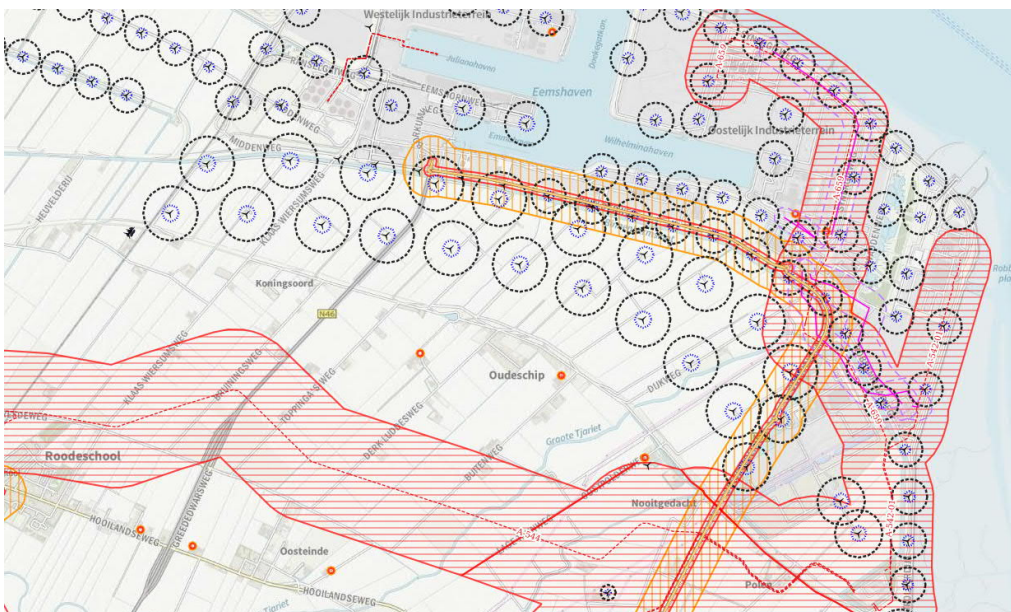
4.1.7 Externe veiligheid

Belangrijke routes voor vervoer van gevaarlijke stoffen zijn opgenomen in het zogenoemde 'Basisnet'. Er is een landelijk basisnet voor infrastructuur die wordt beheerd door het rijk (Rijkswaterstaat en Prorail), en er is een provinciaal basisnet voor provinciale wegen.

De N33 en het spoor maken deel uit van het landelijke basisnet, de N46 van het provinciale basisnet. De genoemde 3 transportroutes hebben veiligheidscontouren, deze vallen deels over het plangebied van de gebiedsontwikkeling Oostpolder.

De zuidoostelijke hoek van de Oostpolder valt binnen het explosieaandachtsgebied van aardgasleiding A-544 en A-543. In de noordoostelijke hoek loopt aardgasleiding A-659. Zowel het brandaandachtsgebied (80 m contour) als het explosieaandachtsgebied (200m contour) overlappen hierdoor met het plangebied.

Er staan in de Oostpolder veel windturbines. Elke turbine heeft een eigen veiligheidscontour (zowel een PR 10-6 contour als een PR 10-5 contour).

Figuur 4.4 | Uitsnede Signaleringskaart EV met enkele relevante risicobronnen (Nota bene: in het MER zal dit kaartbeeld worden aangevuld met andere risicobronnen zoals het spoor en de N46)

4.2 Autonome ontwikkeling

Een autonome ontwikkeling is een ontwikkeling die autonoom plaatsvindt, dat wil zeggen dat deze ook plaatsvindt als de ontwikkeling van de Oostpolder als bedrijventerrein niet doorgaat. In het MER zal per milieuaspect worden bezien welke autonome ontwikkelingen relevant zijn. De volgende drie ontwikkelingen zijn bij voorbaat belangrijk:

Doorontwikkeling Eemshaven en Eemshaven Zuidoost

In de Eemshaven en op het ten oosten van de N33 gelegen bedrijventerrein Eemshaven Zuidoost zal de bestaande bedrijvigheid zich doorontwikkelen en mogelijk uitbreiden. Ook is op deze terreinen ruimte voor nieuwvestiging van bedrijven. In het MER zal nader worden beschreven welke bedrijfsontwikkeling wel en niet in de autonome ontwikkeling valt. Uitgangspunt hierbij is de werkwijze in eerdere MER's voor de Eemdelta en factsheets van de commissie m.e.r. over dit onderwerp.

Er zal worden aangesloten bij de lijst met autonome ontwikkelingen in het MER Haven- en Industrierrein Eemshaven en het MER Eemshaven Zuid Oost. Het gaat hierbij om ontwikkelingen die bestemd zijn en naar verwachting vergund en uitgevoerd gaan worden.

Windpark Eemshaven-West

Ten noordwesten van de Oostpolder is het windpark "Eemshaven-West" gepland. Voor de 1^e fase van dit Windpark (bestaande uit 16 turbines) is door de provincie Groningen een ontwerp-inpassingsplan vastgesteld. De ontwikkeling van fase 1 van dit windpark ontwikkeling maakt deel uit van de autonome ontwikkeling.

Bodemdaling en zeespiegelstijging

De aardgaswinning leidt tot bodemdaling in grote delen van Groningen. Ter hoogte van Oostpolder bedraagt deze bodemdaling circa 3,5 – 4 mm per jaar. In het oostelijk deel van het plangebied kan dit zelfs oplopen tot > 5 mm per jaar

Door de opwarming van de aarde zal het zeespiegelniveau systematisch en over een langere termijn toenemen. Dit zorgt voor een grotere druk op de Nederlandse waterkeringen. Ook kan door zeespiegelstijging het water uit het achterland minder vaak onder vrij verval worden geloosd op zee.

5. Reikwijdte en detailniveau

5.1 Aanpak van het onderzoek

De kern van het MER wordt gevormd door de beschrijving van de milieueffecten die als gevolg van de voorgenomen activiteiten worden verwacht ten opzichte van de referentiesituatie. Daarnaast moeten redelijke alternatieven/varianten voor de invulling van het gebied worden beschreven en op hun milieueffecten worden beoordeeld. Het milieueffectrapport zal (vrij naar de wettekst) de volgende onderdelen bevatten:

1. Een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd.
2. Een beschrijving van de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven of varianten.
3. Een overzicht van eerder vastgestelde plannen die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit.
4. Een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en van de te verwachten autonome ontwikkeling van dat milieu (referentiesituatie).
5. Een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit kan hebben en een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven.
6. Een vergelijking van de referentiesituatie en de voorgenomen activiteit op de relevante milieuaspecten.
7. Een beschrijving van de maatregelen om nadelige milieugevolgen te voorkomen, te beperken of teniet te doen.
8. Een overzicht van de leemten in de onder 4) en 5) bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens.
9. Een zelfstandig leesbare samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit.

5.2 Reikwijdte

In het MER wordt onderscheid gemaakt tussen de begrippen plangebied en studiegebied. Het MER-plangebied is in hoofdstuk 4 op kaart weergegeven. Het studiegebied is het totale gebied waarin milieueffecten als gevolg van de realisering van de voorgenomen activiteiten in het plangebied kunnen optreden. Het studiegebied is dus omvangrijker dan het plangebied en kan per milieuaspect verschillen. Voor milieuaspecten zoals bodem en archeologie treden de effecten alleen binnen het plangebied zelf op (het studiegebied is hier gelijk aan het plangebied).

Voor milieuaspecten zoals verkeer, geluid en luchtkwaliteit kunnen ook buiten het plangebied effecten optreden (het studiegebied is hier dus groter dan het plangebied). In het MER zal per milieuaspect worden toegelicht wat het relevante studiegebied is.

5.3 Detailniveau

5.3.1 Beoordelingskader

Om de milieueffect-analyse systematisch te kunnen uitvoeren, zijn twee beoordelingskaders opgesteld: één voor de locatiealternatieven en één voor de inrichtingsvarianten. Deze beoordelingskaders worden hieronder toegelicht.

Locatiealternatieven

In par. 3.1 is beschreven dat in dit MER twee locatiealternatieven zullen worden beschouwd. In de onderstaande tabel is weergegeven op welk detailniveau de effectanalyse zal plaatsvinden.

Thema	Beoordelingswijze
Wegverkeer	Basisalternatief Oostpolder: modelberekening voor wegverkeer, kwalitatieve beschouwing afwikkeling en leefbaarheid/veiligheid Twee locatiealternatieven: kwalitatieve beschouwing ten opzichte van de effecten van het basisalternatief.
Geluid	Basisalternatief Oostpolder: modelberekening voor maatgevende bronnen industrielawaai en windturbinegeluid (andere bronnen kwalitatief). Twee locatiealternatieven: kwalitatieve beschouwing ten opzichte van de effecten van het basisalternatief.
Externe veiligheid	Basisalternatief Oostpolder en twee locatiealternatieven: kwalitatieve analyse mogelijk optredende effecten o.b.v. afstand tussen nieuwe risicobronnen tot (beperkt) kwetsbare bestemmingen.
Stikstofdepositie	Basisalternatief Oostpolder: modelberekening voor maatgevende bronnen industrie en wegverkeer. Twee locatiealternatieven: kwalitatieve beschouwing ten opzichte van de effecten van het basisalternatief.
Natuur	Basisalternatief Oostpolder en twee locatiealternatieven: kwalitatieve analyse mogelijk optredende effecten.
Landschap	Basisalternatief Oostpolder en twee locatiealternatieven: kwalitatieve analyse mogelijk optredende effecten.

Inrichtingsvarianten

In het beoordelingskader (zie onderstaande tabel) is per milieuthema een aantal beoordelingscriteria geformuleerd. Het detailniveau van de effectanalyse sluit aan bij het detailniveau van de uitwerking in de voorkeursbeslissing. De effecten worden in het MER waar nodig, mogelijk en relevant kwantitatief (cijfermatig) beschreven en in andere gevallen kwalitatief (beschrijvend) weergegeven. Bij de beschrijving van effecten wordt, daar waar dit aan de orde is, onderscheid gemaakt tussen tijdelijke effecten (tijdens de aanlegfase) en permanente effecten (gebruiksfase). De nadruk ligt daarbij op de permanente effecten. Voor de beoordeling van de in het MER te onderzoeken effecten wordt als toekomstjaar in beginsel het jaar 2035 gehanteerd. Gekozen wordt voor 2035, omdat dit het laatste jaar is, waarvoor stikstofemissienormen beschikbaar zijn.

Thema	Beoordelingscriteria	Beoordelingswijze
Verkeer	Wegverkeer – afwikkeling	Kwantitatief (op basis van berekening met model NRM).
	Wegverkeer – leefbaarheid en veiligheid	Kwalitatief.
	Railverkeer	Kwantitatief.
	Scheepvaartverkeer	Kwantitatief .
Geluid	Industrielawaai	Kwantitatief met geluidmodel. Verschuiving aantal geluidgevoelige woningen binnen geluidsklassen. Toetsing aan 50 dB op zonegrens en 60 dB maximale hogere waarde.
	Windturbines	Kwantitatief met geluidmodel. Verschuiving aantal geluidgevoelige woningen binnen geluidsklassen. Toetsing aan 47 dB uit Activiteitenbesluit).
	Wegverkeer	Kwantitatief met geluidmodel. Verschuiving aantal geluidgevoelige woningen binnen geluidsklassen. Toetsing aan GPP's.
	Railverkeer	Kwantitatief met geluidmodel. Verschuiving aantal geluidgevoelige woningen binnen geluidsklassen. Toetsing aan GPP's.
	Scheepvaart	Kwantitatief met geluidmodel. Verschuiving aantal geluidgevoelige woningen binnen geluidsklassen.
	Cumulatie	Kwantitatief met geluidmodel. Verschuiving aantal geluidgevoelige woningen binnen geluidsklassen. Toetsing aan structuurvisie Eemsmont-Delfzijl (65 dB Lcum).
Luchtkwaliteit	Beïnvloeding luchtkwaliteit	Kwantitatief (NSL Monitoringstool). Aantal blootgestelden NO ₂ en fijnstof binnen concentratieklassen. Toetsing aan wettelijke grenswaarden en aan normstelling in structuurvisie Eemsmont-Delfzijl.
Geur	Geurhinder	Kwalitatief. Beschouwing aan de hand van geurnorm uit structuurvisie Eemsmont-Delfzijl
Externe veiligheid	Plaatsgebonden risico en plasbrandaandachtsgebied	Kwalitatief. Beschouwing wettelijke en beleidsmatige contouren en risicozones van alle bestaande en nieuwe risicobronnen in en nabij Oostpolder. Beschouwing normstelling in structuurvisie Eemsmont-Delfzijl.
	Groepsrisico	Kwantitatief: QRA berekening met Safety-NL voor risicovol (BRZO-) bedrijf in Oostpolder.
Gezondheid	Gezondheidsbescherming	Kwantitatief. Omzetting geluid, luchtkwaliteit en EV naar GES-systematiek . Kwalitatief: beschouwing gezondheidskwaliteit.
Water	Oppervlaktewater	Kwantitatief: indicatieve berekening benodigde waterberging i.v.m. demping sloten en toename verhard oppervlak Kwalitatief: invloed op waterafvoer.
	Waterveiligheid	Kwalitatief: veiligheidsrisico voor plangebied bij overstroming vanuit zee.

	Waterkwaliteit	Kwalitatief: invloed op kwaliteit oppervlaktewater door afstromend hemelwater .
	Grondwater	Kwalitatief: invloed op grondwaterstand en grondwaterstroming door verandering kwel/infiltratie en grondwateronttrekking.
Bodem	Bodemkwaliteit	Kwalitatief: invloed op bestaande bodemverontreiniging en risico op ontstaan nieuwe bodemverontreiniging.
Landschap en cultuurhistorie	Landschappelijke structuren en elementen	Kwalitatief: invloed op landschappelijk waardevolle structuren en elementen.
	Ruimtelijk-visuele kenmerken	Kwalitatief: invloed op openheid en duisternis.
	Aardkundige waarden	Kwalitatief: invloed op aardkundige waarden in plangebied.
	Cultuurhistorische patronen en elementen	Kwalitatief: invloed op cultuurhistorisch waardevolle patronen en elementen.
	Archeologische waarden	Kwalitatief: invloed op bekende en te verwachten archeologische waarden.
Natuur	Natura 2000-gebieden	Kwalitatief: Effecten instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebieden. Kwantitatief: Aerius-berekening stikstofdepositie.
	NNN en overige provinciaal planologisch beschermde natuurgebieden	Kwalitatief: invloed op wezenlijke kenmerken en waarden NNN en invloed op waarden overige gebiedstypen.
	Beschermde soorten	Kwalitatief: invloed op leefgebied beschermde soorten.
Ruimtegebruik	Landbouw	Kwantitatief: ruimtebeslag op landbouwgrond.
	Wonen	Kwantitatief: ruimtebeslag op woonfunctie Kwalitatief: zichthinder.
	Aantasting werkfuncties	Kwalitatief: ruimtebeslag op werkfuncties.
	Recreatie	Kwalitatief o.b.v. bestaande functies en routes.
Cumulatie	Cumulatieve effecten	Kwalitatieve beoordeling van cumulatie met andere projecten (die niet in autonome ontwikkeling vallen en ook niet in project Oostpolder, zie par. 3.4 van deze NRD).

Op basis van de effectanalyses van de inrichtingsvarianten zal in het plan-MER het voorkeursalternatief worden beschreven. Ook worden in het plan-MER de milieueffecten van dit voorkeursalternatief (op plan-MER-niveau) beschreven.

Als er gekozen wordt voor een gecombineerd plan/project-MER, zal het voorkeursalternatief uit het plan-MER nader (nl. op project-MER-niveau) worden onderzocht op milieueffecten. Hiervoor zal het beoordelingskader uit par. 5.3.2 worden gehanteerd. Naar verwachting is de milieueffectanalyse in de plan-MER-fase dermate uitgebreid dat voor het project-MER weinig aanvullende effectanalyses nodig zullen zijn (dit is ook de reden om waar mogelijk een gecombineerd plan/project-MER op te stellen).

5.3.2 Effectbeoordeling en maatregelen

De effecten van de locatiealternatieven en inrichtingsvarianten worden inzichtelijk gemaakt door deze te vergelijken met de referentiesituatie. Om de effecten van de alternatieven per criterium te kunnen vergelijken, worden deze op basis van een + / - score beoordeeld.

Hiervoor wordt de volgende beoordelingsschaal gehanteerd:

Tabel 5.1 | Beoordeling: scoringsystematiek

Score	Betekenis
--	Sterk negatief effect
-	Negatief effect
0/-	Beperkt negatief effect
0	Verwaarloosbaar of neutraal effect
0/+	Beperkt positief effect
+	Positief effect
++	Sterk positief effect

Mitigatie en compensatie

Voor ieder thema worden in het MER waar nodig mogelijke mitigerende maatregelen voorgesteld voor het voorkomen of verminderen van optredende negatieve effecten. Indien negatieve effecten niet zijn tegen te gaan worden conform wetgeving en beleid zo nodig compenserende maatregelen voorgesteld.

6. De procedure

6.1 Procedurestappen

De m.e.r.-procedure bestaat uit een aantal stappen. Deze worden hieronder vermeld (waarbij tussen haken het nummer uit het schema in figuur 1.3 is vermeld)

1. Openbare kennisgeving van deze NRD (schema nr. 3): wanneer een plan wordt opgesteld waarvoor een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen, moet dit openbaar worden gemaakt. De bekendmaking is de formele start van de m.e.r.-procedure. In deze kennisgeving wordt aangegeven wie in de gelegenheid worden gesteld om advies over de inhoud van het MER uit te brengen.
2. Raadplegen bestuursorganen en burgers (schema nr. 3): Bestuursorganen die met het plan te maken krijgen, worden over de voorgenomen ontwikkeling geraadpleegd. De Concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (C-NRD) is het document waarmee deze raadpleging wordt uitgevoerd. Betrokken partijen worden in de gelegenheid gesteld zienswijzen in te dienen met betrekking tot de inhoud van het op te stellen MER. Daarnaast wordt de notitie gedurende een periode van 6 weken ter visie gelegd en kan er door een ieder (mondeling of schriftelijk) een zienswijze worden ingediend. Op basis van de uitgebrachte adviezen en binnengekomen zienswijzen stelt het bevoegd gezag de Notitie Reikwijdte en het Detailniveau voor het MER vast.
3. Opstellen Plan-MER en ontwerp-voorkeursbeslissing (schema nr. 4): Op basis van de NRD en de reacties daarop wordt vervolgens het MER opgesteld. In het MER worden de milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de onderzochte alternatieven/varianten beschreven. In deze procedurestap wordt tevens het ontwerp van de voorkeursbeslissing opgesteld.
4. Terinzagelegging Plan-MER en ontwerp-voorkeursbeslissing (schema nr 5): Het MER en ontwerp-voorkeursbeslissing liggen gedurende 6 weken ter inzage. Tijdens de tervisielegging kan een ieder mondeling of schriftelijk een reactie op de documenten geven. Tijdens deze periode wordt tevens aan de commissie m.e.r. gevraagd het MER te toetsen.
5. Vaststellen voorkeursbeslissing (schema nr. 6): met in achtneming van adviezen en zienswijzen op het Plan-MER, stellen de bevoegde gezagen de voorkeursbeslissing vast. Het betreft hier een politiek-bestuurlijk besluit waartegen geen beroep open staat.

In de voorkeursbeslissing zal worden bepaald of de projectprocedure wordt voortgezet met een planuitwerkingsfase waarin één of meer projectbesluiten worden voorbereid en vastgesteld. Als dat het geval is, zal het vervolg er als volgt uit zien:

6. Opstellen Project-MER/m.e.r.- beoordeling en ontwerp-projectbesluit (schema nr. 7 en 8): Rekening houdend met de resultaten van de verkenningsfase en de inhoud van de voorkeursbeslissing worden voor de projectonderdelen een Project-MER of m.e.r.- beoordeling opgesteld. Tevens wordt voor de projectonderdelen het ontwerp-projectbesluit opgesteld
7. Terinzagelegging Project-MER/m.e.r. beoordeling en ontwerp-projectbesluit (schema nr. 8): Project-MER/m.e.r. beoordeling en ontwerp-projectbesluit: liggen gedurende 6 weken ter inzage. Tijdens de terinzagelegging kan een ieder mondeling of schriftelijk een reactie op de documenten geven. Indien er een Project-MER is opgesteld wordt de commissie m.e.r. gevraagd om het MER te toetsen.
8. Vaststelling projectbesluit (schema nr. 10). rekening houdend met eventueel ingediende zienswijzen stelt het bevoegd gezag het projectbesluit vast en legt het besluit 6 weken ter visie. Tegen dit besluit staat beroep bij de rechter open.
9. Evaluatie en monitoring (niet in schema): nadat de plannen zijn gerealiseerd, dienen de werkelijk optredende milieueffecten in beeld te worden gebracht en geëvalueerd.

Als wordt gekozen voor een gecombineerde plan/project-MER wordt na stap 3 direct ook stap 6 uitgevoerd. De stappen 4 en 7 worden dan met elkaar gecombineerd: het plan/-project-MER, de ontwerp-voorkeursbeslissing en het ontwerp-projectbesluit worden tegelijk ter visie gelegd. Ook de stappen 5 en 8 worden dan elkaar gecombineerd: gecombineerde vaststelling van voorkeursbeslissing en projectbesluit.

6.2 Te raadplegen instanties

Bij het bepalen van de reikwijdte en het detailniveau van het Plan-MER voor de Voorkeursbeslissing voor het project Eemzijen raadpleegt het bevoegd gezag in ieder geval de wettelijk voorgeschreven bestuursorganen (artikel 7.11b Wet milieubeheer).

Het bevoegd gezag is voornemens de volgende instanties over dit project te raadplegen:

- Gemeente Eemdelta.
- Waterschap Noorderzijlvest.
- Ministerie van LNV.
- Ministerie van I&W / Rijkswaterstaat.
- Ministerie van OCW / Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.
- Prorail.
- Veiligheidsregio Groningen.
- TenneT.
- Gasunie.
- Commissie voor de m.e.r.
- Duitse overheden; in overleg met het aanspreekpunt voor grensoverschrijdende m.e.r. in Oldenburg.

6.3 Reacties

Het bevoegd gezag zal in de openbare kennisgeving aangeven welke procedure wordt doorlopen. De Concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau ligt gedurende zes weken voor iedereen ter inzage en er kunnen zienswijzen worden ingediend. In de kennisgeving is hiervoor nadere informatie opgenomen. Op basis van de ontvangen adviezen en zienswijzen wordt vastgesteld door het bevoegd gezag wat in het MER onderzocht moet worden.